

V začetku leta, so fasaderji zaključili dela na fasadi gasilskega doma, ki so jih večinoma opravili že pred lansko zimo. Gasilci smo spomladi uredili še wc-je za gasilskim domom ter tako zaključili z večjimi prenovitvenimi deli našega doma. Ko se ena stvar zaključi, je čas za nov projekt. Začeli smo zbirati sredstva - kar še vedno počnemo - za nov gasilski avto, ki ima ustrezno opremo, s katero bomo lahko bolj učinkovito priskočili na pomoč ob požaru ali na drugih intervencijah.

Vabilo na nočni pohod v Gradišče pri Litiji 17.1 2014

Na prvi petek v novem letu, ki je najbližji polni luni, se bodo pohodniki med pol osmo in osmo zvečer odpravili iz več izhodišč - z Brega in Tenetiš, Gradiških Laz ter Spodnje in Zgornje Jablanice, k cerkvi svete Magdalene v Gradišče. Pri cerkvi bo snidenje pohodnikov okoli devetih zvečer, potem pa se bo nadaljevalo druženje in zabava na kmetijah pr'Vovk in pr'Kokolj. Pr' Kokolj bodo na ogled jaslice ter ponudba domačih dobrot. Zelo veselo bo pod šotorom na domačiji Vovk, kjer si bodo pohodniki lahko privoščili toplo kmečko pojedino in zaplesali ter se zabavali pozno v noč. Povabite prijatelje in znance in se skupaj ob polni luni **17. januarja** zvečer odpravite v Gradišče. Pohod promovira Društvo za razvoj podeželja LAZ, pohodniki se udeležijo pohoda na lastno odgovornost.

Zelo delovno in uspešno leto jablaniških gasilcev

Letošnje leto smo gasilci pričeli z novoizvoljenim vodstvom in si zastavili visoke cilje. Kot največji uspeh zagotovo šteje izgradnjo novega gasilskega doma in ureditev okolice. Trenutno urejamo notranjost doma, kjer nas čaka še veliko dela in prostovoljnih ur. Smo pa posebej ponosni, da se bo letošnje Štefanovo srečanje odvijalo v novi dvorani, ki sicer še ni dokončana, ampak nas bo vseeno obranila pred zimskimi temperaturami. V tem mesecu smo se gasilci oglasili tudi na vaših domovih, vam podarili gasilski koledar in bili iskreno veseli vaše dobrodošnosti, ko ste nam namenili lepe denarne prispevke za novi gasilski dom. Na tem mestu bi se vam radi zahvalili, ker nam pomagata in nas podpirate, da bomo zastavljen projekt izgradnje dokončali in tako dobili prostor za druženje, razvijanje in dogajanje v Jablaniški dolini.

Letošnje leto pa je bilo tudi leto lepih dosežkov na področju gasilskih tekmovanj. Predvsem člani in članice društva smo dosegli lepe rezultate na občinskem gasilskem tekmovanju in se uvrstili na regijsko tekmovanje v Litiji, kjer smo dosegli naslednje rezultate: člani A 5. mesto, člani B, članice A in članice B pa vsi 1. mesto. Tako smo se člani B, članice A in članice B uvrstili na državno gasilsko tekmovanje, ki bo spomladi drugo leto. V mesecu novembru smo se člani društva udeležili tudi prvega tekmovanja v spajanju sesalnega voda za pokal Občine Šmartno pri Litiji. Prejeli smo dva pokala in sicer člani A in članice A, obe ekipi za doseženo 2. mesto. Operativni gasilci se tudi izobražujejo in udeležujejo tečajev, ter po potrebi sodelujejo v intervencijah. Torej, če le imamo čas, je aktivnosti za člane na pretek.

Tudi starejši gasilci ne počivajo. Ker je v našem društvu premalo aktivnih gasilskih veteranov, se le ti v desetine pridružijo drugim društvom. Tako je naš član

Mladi si v gasilskem domu urejajo prostor za druženje, otroci pa uživajo v igri na novo prebarvanih igralih na igrišču ob gasilskem domu.

Ob tej priliki bi se radi zahvalili krajanom, ki so kakorkoli prispevali pri samem delu, kot tudi tistim, ki so svojo podporo izrazili s prispevkom za nov gasilski avto. Gregor Drnovšek, predsednik PGD Breg

Vabilo na kulinarično delavnico: Tradicionalne jedi Jablaniške doline, 16.1.2014 ob 17-ih v gostilni Pustov mlin

Pripravili in preizkusili bomo značilne jedi našega območja. Vabimo starejše gospodinjice, da pridejo in prenesejo svoje recepte na mlajšo generacijo, da ne bodo zatonili v pozabo. Na delavnico so zato vabljeni gospodinjice domačij, ki sprejemajo goste z namenom, da v svojo ponudbo vključijo jedi iz našega območja, kot so jih pripravljali nekoč. Veseli pa bomo tudi drugih, ki bi radi na jedilnik družine vnesli čim več lokalne hrane po starih receptih.

Delavnica je aktivnost projekta Dobrote iz srca, ki ga sofinancira LAS Srce Slovenije in je za udeležence brezplačna. Prijave na tel: 070 303 321.

Tone Krafoegel na tekmovanju za starejše gasilce tekmoval za ekipo Zavrstnika, ki je nastopila na občinskem tekmovanju in se uvrstila na regijsko tekmovanje. Na regijskem tekmovanju v Domžalah so dosegli uspešno 10. mesto.

Pri delu z mladimi gasilci pa je bilo to leto bolj v znamenju pomanjkanja časa in zanimanja. Čeprav v manjšem številu kot v prejšnjih letih, se je nekaj mladih gasilcev udeležilo naslednjih aktivnosti: Trije mladi gasilci so se udeležili gasilskega tabora, ki se je odvijal v Bodislavcih. Spomladi je v Šmartnem potekalo občinsko tekmovanje iz orientacije, katerega se je udeležilo pet ekip našega društva. Ekipa pionirjev in pripravnic, se je uvrstila na regijsko tekmovanje, ki je bilo na Vačah. Tekmovanja se je udeležila le ekipa pionirjev in dosegla 9. mesto. V Šmartnem je potekalo tudi občinsko gasilsko tekmovanje, kjer sta sodelovali ekipa mladink in ekipa pionirjev ter se uvrstili na regijsko tekmovanje v Domžalah, vendar se ga zaradi neresnosti in nepriznanosti na vajah, nista udeležili. V jeseni je v Šmartnem potekalo še tekmovanje v gasilskem kvizu, katerega se je udeležila ekipa mladincev, ki je zasedla 4. mesto.

Mladina se poleg tekmovalnih gasilskih znanj, pri gasilcih nauči veliko uporabnih stvari in pridobijo znanje, ki služi v vsakodnevnem življenju. V prihodnjem letu se bomo potrudili, da najdemo čim več zanimivih aktivnosti, ki bodo pritegnile mladino. Tako da na tem mestu pozivamo vse mlade in njihove starše, ki bi jih delo gasilcev zanimalo, da se nam pridružijo in nam pomagajo peljati tradicijo gasilstva v Jablaniški dolini še naprej.

Naj bo leto 2014 srečno in uspešno.

Za PGD JABLANICA, Laura Potisek

Jablaniška dolina

UVODNIK

Leto se počasi bliža koncu, v naši Jablaniški dolini pa se je zgodilo precej novega. Med drugim se v Jablanici lahko pohvalijo z novim gasilskim domom, na Bregu z novim gasilskim avtomobilom, društvi LAZ in DPŽD Polšnik izvajata skupen projekt na temo kulinarike, Društvo za razvoj podeželja LAZ je obeležilo prvih 10 let obstoja, cerkev Sv. Magdalene v Gradišču ima novo fasado, notranjost cerkev sv. Katarine na Bregu je bila na novo prebeljena, mladi iz doline so bili poleti na mladinski izmenjavi na Madžarskem,...

Zgodilo se je seveda še veliko stvari, ki gredo žal prehitro mimo nas in jim ne namenimo zaslužene pozornosti. Se v Vaši vasi tudi kaj dogaja? Pišite nam na naš elektronski naslov

drustvo.laz@gmail.com in Vaš prispevek bomo z veseljem objavili v prihodnji izdaji Jablaniških novic ali na spletni strani.

Več o aktualnih dogodkih v Jablaniški dolini si lahko preberete na spletni strani: www.jablaniskadolina.si

Novice iz Jablaniške doline

LETNIK 2, ŠTEVILKA 2

DECEMBER 2013

Želimo vam poln koš zdravja,
zvrhano mero dobre volje in
širok krog iskrenih prijateljev.

Vabljeni na Štefanovo srečanje 26.12.2013 ob 15. uri

Letošnje, enajsto srečanje krajanov bo po zaslugi prizadevnih jablaniških gasilcev v novem gasilskem domu v Zg. Jablanici. V programu bodo nastopili otroci, predstavljena bo knjiga Ide Dolšek, zapel bo ženski pevski zbor LAZ. Sledila bo igrica za otroke in prihod Dedka Mraza z darili. Vhod v dvorano je po stopnicah v nadstropju. Srečanje pripravlja Društvo LAZ v sodelovanju s koordinacijo KS in občino Šmartno pri Litiji.

Obvestilo staršem in otrokom: vabimo vse otroke, ki igrate kakšen inštrument, požete pri zborih ali radi plešete in seveda radi nastopate, da še ostalim predstavite, kaj znate. Nastop prijavite do 22. 12. 2013 na tel.: 031 251 931. Za nastop se pripravite doma, skupaj pa se bomo naučili nekaj plesov.

V četrtek, 26. decembra bomo imeli od 10. – 11. ure »generalko« v dvorani novega gasilskega doma.

Poskrbite, da vaših 0,5% dohodnine pristane v pravih rokah.

Do 31. decembra je še čas, da 0,5 % dohodnine za leto 2013, ki jo v vsakem primeru plačamo, namenimo društvu, ki deluje ima status društva v javnem interesu. Vsi Slovenci bi lahko namenili društvu kar 12 milijonov EUR letno, vendar le tretjina upravičencev, poskrbi za to, da z obrazcem sporoči davčni, kateremu društvu namenja svojih 0,5 % dohodnine in tako se kar 8 mio EUR zgubi v skupni vreči, kar je tudi izgubljena priložnost za društva. Pomagajmo domačim društvom, saj nas nič ne stane. V naši dolini v javnem interesu delujejo:

PGD Breg (davčna številka: 9537779139,

PGD Jablanica (DŠ: 67656889) ter

Društvo za razvoj podeželja LAZ (DŠ: 73140597).

Obrazec za namenitev dela dohodnine je na spletni strani Durs-a www.durs.gov.si, natisnete ga in izpolnjenega odnesete na Davčni urad Litija. Obrazec je možno dobiti tudi na izpostavi. Za izpolnjevanje obrazca potrebujete le naziv organizacije ter davčno številko organizacije, kateri namenjate del dohodnine.

Napovednik

ŠTEFANOVO SREČANJE: 26. december 2013 ob 15-ih v gasilskem domu v Zg. Jablanici

DELAVNICA: Tradicionalne jedi Jablaniške doline, 16. januar 2014 ob 17.00 v gostilni Pustov mlin

NOČNI POHOD V GRADIŠČE: 17. januar 2014, start med 19.30 in 20.00 uro iz Brega in Tenetiš, Zg. in Sp. Jablanice ter Gradiških Laz

V jeseni 2012 sledila je selitev v neogrevan GD je na pobudo krajanov nastal Ženski pevski zbor, ki deluje pod okriljem Društva LAZ, in ga vodi glasbena pedagoginja Ana Tori. Na prvih vajah nas je bilo petnajst, različnih starosti, kasneje, so se priključile še tri. Pevske vaje so se najprej odvijale v starem gasilskem domu v Jablanici, nato smo prepevale kar v garaži ene od pevk,

V KO Rdečega križa Jablaniška dolina nismo počivali

V Krajevni organizaciji Rdečega križa Jablanica z velikim zanimanjem spremljamo požrtvovalno delo gasilcev pri gradnji novega gasilskega doma, da se bodo tudi za našo organizacijo, z izgradnjo novega doma, izboljšali pogoji dela. Deset prostovoljk, članic odbora KORK Jablanica, se redno sestajamo, da se dogovorimo o nalogah, ki so pred nami. V letošnjem letu smo prostovoljke kar 4 krat razdeljevale evropsko hrano družinam, ki se težje preživljajo z lastnimi dohodki. Razdelile smo tudi nekaj FIHO paketov. Srečanja starejših, ki smo ga pripravile v septembru v Pustovem mlinu, se je udeležilo 47 ljudi. Letos nam je Društvo diabetikov Litija in Šmartno pripravilo predavanje o sladkorni bolezni, epidemiji današnjega časa, ki ga je izvajala dr. Milojka Juteršek.

Predstavitev KO Rdečega križa Breg pri Litiji

mesecu februarju ali marcu pobere mo članarino, oziroma prostovoljni prispevek, ki gre na račun RK Breg

sledila je selitev v neogrevan GD je na pobudo krajanov nastal Ženski pevski zbor, ki deluje pod okriljem Društva LAZ, in ga vodi glasbena pedagoginja Ana Tori. Na prvih vajah nas je bilo petnajst, različnih starosti, kasneje, so se priključile še tri. Pevske vaje so se najprej odvijale v starem gasilskem domu v Jablanici, nato smo prepevale kar v garaži ene od pevk,

Vsi smo ji z velikim zanimanjem prisluhnili, saj nam je na poljuden način predstavila vzroke za nastanek bolezni, prav tako pa tudi način, kako se je lahko z zdravim načinom življenja ubranimo. Prav tako nam je tudi obrazložila, kako s to boleznijo živeti in jo obvladovati. Po kosilu smo se ob zvokih harmonike družili še nekaj ur. Razšli smo se z obljubo, da se prihodnje leto ponovno srečamo.

Iz naše doline je bil zelo dober odziv krvodajalcev na treh krvodajalskih akcijah, ki so se odvijale v ZD Litija v mesecu marcu, juliju in novembru. Vsem krvodajalcem smo za darovano kri zelo hvaležni. Rdeči križ je edini izvajalec, ki skrbi za organizacijo odvzema prostovoljno darovane krvi.

Na otoku Krku, v Punatu in na Debelem Rtiču so letovali otroci iz socialno šibkih družin, s subvencioniranjem jim omogočimo letovanje na morju, katerega sicer ne bi bili deležni.

V novembru je Območno združenje RK odpeljalo 2 avtobusa starejših iz obeh občin na izlet na Dolenjsko, katerega smo se udeležili tudi starejši iz Jablaniške doline. Obiskali

certu v Šmartnem ter nastop na letošnjem srečanju krajanov na Bregu. Prvo leto delovanja smo oktobra obeležili z izletom na Ptuj. Zadnji nastop ŽPZ LAZ v letu 2013 bo na Štefanovem srečanju na »velikem odru« v dvorani novega gasilskega doma v Jablanici.

V naši pisani in veseli družini je dovolj prostora za nove pevke zato, Vas vabimo da se nam pridružite. Pišete nam na elektronski naslov društvo.laz@gmail.com ali nas pokličite na telefonsko številko 070 303 321.

Katarina Možina

smo Opatijo Pleterje, kjer smo ob multi viziji spoznavali življenje menihov, obenem pa smo si ogledali muzej na prostem, ki prikazuje način življenja naših prednikov v prejšnjem stoletju.

Nazadnje smo se odpravili še v Kostanjevico, slovenske Benetke, kot jim radi rečemo. Ravno v času našega obiska se je reka Krka razlivala po travnikih in njivah, hišam je tokrat še prizanašala. Ogledali smo si tudi formo vivo ob galeriji Božidarja Jakca. Naš izlet smo zaključili v Gostišču Žolnir, kjer smo se po kosilu s krajšim programom prijetno zabavali.

V septembru smo na domu obiskale tudi vse starejše občane, ki so praznovali 80. oz. 90 let in jih skromno obdarile.

Na zadnjem sestanku smo se dogovorile, kako in kdaj bomo obiskale vse starejše nad 70. let v predbožičnem času in jih skromno obdarile.

Vsem krajanom, ki plačajo članarino, se zahvalujemo za njihov prispevek. Samo dobra volja prostovoljk je premalo za izpeljavo nalog, ki jih načrtujemo.

Predsednica Marija Grabnar

mo srečanje za naše starejše krajanov s pogostitvijo in kulturnim programom. Lani nam je prišel v goste Tamburaški orkester iz Šmartnega pri Litiji in nam priredil res lep večer. Letos pa so na srečanju 14. decembra v gasilskem domu na Bregu zapele pevke ŽPZ LAZ, v katerem poje tudi pet »Bržank«. Za dobro vzdušje sta poskrbela harmonikarja Aco in Uruš. Vse starejše sovaščane, ki se prireditve ne morejo udeležiti pa do praznikov obiščemo na domu in jih obdarimo.

Predsednica Vera Videc

Permakulturni vrt tudi v Jablaniški dolini

Domačija Pr' Miškar v Gradiških lazah (družina Ponebšek) se je letos spomladi vključila v projekt Permakulturni vrt. Permakultura je sistem načrtovanja, ki poskuša ustvariti trajnostni življenjski prostor. Gre za etični sistem načrtovanja primeren za proizvodnjo hrane, izrabe prostora ter gradnjo bivališč. Tak način nam omogoča, da zadovoljimo svojim potrebam in hkrati ne škodujemo okolju temveč mu koristimo. Permakulturni vrt je torej le en del celote. Permakulturni načini načrtovanja se poleg ekološkega kmetovanja lahko uporabljajo še pri ekologiji, arhitekturi, agrogozdarstvu. Tak način pridelave vrtnin so poznali že naši predniki. Danes pa je takšna pridelava hrane priljubljena ne samo na vasi temveč tudi v urbanih naseljih, kjer je prostorska stiska še toliko večja. Ponebškovi so se s permakulturo seznanili na Svetovalni službi Litija, kjer so jim predlagali vključitev v projekt. Andreja Ponebšek pripoveduje: »Do tega trenutka nisem prav dosti vedela o permakulturi, po prvih informacijah, pa smo se doma strinjali, da je vredno poskusiti.« Projekt

je podprla tudi občina Šmartno pri Litiji. Prvo delavnico, ki so jo izvedli v prvi polovici oktobra 2013, je vodila avtorica strokovne literature o agrikulturni in hortikulturni ga. Štefanija Kos Zidar spec., dipl. ing. agronomije in hortikulturne. Udeležencem delavnice so predstavili način tovrstnega gojenja pridelkov na primeru prve permakulturne grede, ki je tisti dan nastala pred njihovimi očmi. Za gredo so uporabili vnaprej pripravljene lesene tramove, listje, vejevje, konjski humus ter zemljo. Udeleženci so izvedeti, da je les potrebno menjati vsakih 5-10 let, da naj bo greda dovolj ozka za lažji dostop, da lesen okvir pravzaprav ni nujna sestavina ter, da lahko v takšno gredo sadijo povsem poljubne vrtnine. Delavnice se je udeležilo okoli 30 oseb, vsaj trije pa so se potem že lotili priprave svojih permakulturnih gred. V oktobru sta sledili še dve delavnici, kjer so pripravili še več gred, na zadnji delavnici konec oktobra, pa so gredice zasadili. Miškarjevi v prihodnje načrtujejo, da bodo na tak način izkoristili še več koticov na domačiji. Za informacije ter ogled že ure-

jenih permakulturnih gred se lahko oglasite na kmetiji in z veseljem Vam bodo razložili kako in kaj. Andreja bi se ob tej priložnosti rada zahvalila za vso pomoč ter sodelovanje svojim sovaščanom.

Katarina Možina po pogovoru z Andrejo Ponebšek

Nove tablice vodijo pohodnike po Jablaniški poti

Označevalne table so nameščene na vseh odcepkih, kjer jablaniška pohodna pot skrene s ceste. Gre za tipske table na rumeni podlagi, ki so pritrjene na kovinski drog. Poleg nakazane smeri vsebujejo podatek o nadmorski višini in čas hoje do cilja v Gradišču pri Litiji. Lastnikom parcel se zahvalujemo za soglasja. Spomladi bomo obnovili še označbe po gozdu, in sicer bomo dotraja-

ne tablice zamenjali z rumeno belimi markacijami. Sredstva za tablice smo zbrali z organizacijo pohodov. Razveselljivo je, da je Jablaniška pot obiskana skozi celo leto s posameznimi pohodniki, kot tudi organiziranimi skupinami.

Društvo LAZ

Društva oživljamo tradicionalno kulinariko ter organiziramo peko in prodajo domačih pekovskih izdelkov

Veliko se govori o potrebi po povečanju lokalne samooskrbe s hrano, vendar pa je pot, da domače dobrote lahko pridejo do kupcev zelo zahtevna. Predpisi, ki urejajo tržne in davčne pogoje in pogoje za varno delo z živili lahko marsikoga odvrnejo, da bi se lotil dopolnilne dejavnosti na kmetiji ali samostojne podjetniške poti. V Društvu za razvoj podeželja LAZ in Društvu podeželskih žena in deklet iz Polšnika smo si s skupnim projektom zadali cilj, da uredimo pogoje, da bodo domače dobrote, ki jih znajo pripraviti naše članice, na voljo kupcem, skladno z vsemi zakonskimi zahtevami.

Za izvedbo projekta Dobrote iz srca smo pridobili sredstva iz LAS Srce

Slovenije in k sodelovanju so vabljene vse gospodinje iz Jablaniške doline in Polšnika, ki rade pečejo in bi se vključile v skupno pripravljalnico in skupno trženje.

V sklopu projekta, je že bilo izvedeno izobraževanje in pridobitev potrdila za higienski minimum, delavnica peke piškotov za otroke. Eden od ciljev projekta je zbiranje tradicionalnih receptov iz področij kjer delujeta obe društvi in objava v knjižici.

Na prireditvi Podeželje v mestu, ki bo v Litiji 23. decembra od 11. ure dalje, bo skupna stojnica dobrot iz Jablaniške doline.

Več o projektu ter prihodnjih delavnicah si lahko preberete na spletni

strani Društva LAZ www.srece-mepovezuje.si/drustvolaz.

Jelka Babič

LAS SRCE SLOVENIJE
v Srcu Slovenije